OPENBARING 9
DE ZEVEN BAZUINEN
VAN OORDELEN DIE WAARSCHUWEN EN STRAFFEN – vervolg

Inhoud

I. Openbaring 9:1-12. Het blazen van de vijfde bazuin....1
Openbaring 9:1-3. Het openen van de afgrond....1
Openbaring 9:4-6. De macht van de demonen....6
Openbaring 9:7-10. De beschrijving van de demonen....8
Openbaring 9:11-12. Organisatiestructuur van de demonen....10
J. Openbaring 9:13-19. Het blazen van de zesde bazuin....11
Openbaring 9:13-16. Beschrijving van het leger....11
Openbaring 9:17-19. Beschrijving van de oorlogsmachines....14
K. Openbaring 9:20-21. De reactie van onboetvaardige mensen....16
L. Openbaring 11:15-19. Het blazen van de zevende bazuin....18

In hoofdstuk 9 worden Gods laatste drie voorlopige straffen en waarschuwingen aangekondigd.

I. Openbaring 9:1-12. Het blazen van de vijfde bazuin.

De vijfde bazuin die waarschuwt en oordeelt (het eerste wee, 9:12) beschrijft het boosaardige en vernietigende werk van de satan en zijn demonen en de verschrikking die zij veroorzaken in de harten en levens van niet-christenen gedurende de hele nieuwtestamentische periode. Satan en zijn demonen martelen mensen die niet met het zegel van God verzegeld zijn (9:4). Dit oordeel raakt iedereen die niet met de God van de Bijbel leeft! Satan als *vernietiger* (9:11)[1] verlangt ernaar om levens te *vernietigen*. Het is in zijn aard.

Openbaring 9:1-3. Het openen van de afgrond.

9:1 En de vijfde engel blies op de bazuin, en ik zag een ster, die *gevallen* uit de hemel *op de aarde lag*. En hem werd de sleutel gegeven van de put van de afgrond.[2]

'De zeven sterren' in Openbaring 1:20 symboliseren de zeven engelen of vertegenwoordigers van de zeven gemeenten. Deze 'ster' is echter een gevallen engel. Het woord 'vallen'[3] betekent nooit 'van boven gezonden', maar altijd 'van een hogere plaats

[1] Johannes 8:44

[2] Και ο πεμπτος αγγελος εσαλπισεν (>σαλπιζω)(aoristus tijd). και ειδον (>οραω)(aoristus tijd) αστερα εκ του ουρανου πεπτωκοτα (>πιπτω)
(voltooid tegenwoordige tijd) εις την γην, και εδοθη (>διδωμι) (aoristus tijd)(gegeven door Gods toelatende wil) αυτω η κλεις του φρεαρτος
(το φρεαρ)(put, schacht die leidt naar diepte van de hel) της αβυσσου (afgrond, bodemloze put, verblijf van ongehoorzame geesten)

[3] πεπτωκοτα < πιπτω. De voltooid tegenwoordige tijd benadrukt een handeling in het verleden waarvan het resultaat in het heden als een

gevallen' (8:10; 2:5; 14:8). In het Oude Testament wordt de val van de koning van Babylon beschreven in termen van de val van Satan als de Morgenster[4]. De satan wordt beschreven als 'een ster' vanwege zijn oorspronkelijke hoge en heilige schepping en positie.

Satan daalt niet neer vanuit de hemel[5] en hij wordt hier ook niet uit de hemel gesmeten (8:7; 12:9). Het beeld beschrijft de tegenwoordige positie van de satan, niet als één die uit de lucht valt, maar als één *die uit de hemel gesmeten op de aarde gevallen ligt*[6]. Daarom hebben we het hier niet over '*vallen*', maar over '*gevallen ligt*'.

<u>De val van de satan in zonde ná de voltooiing van de schepping</u>.

We moeten goed onderscheid maken tussen de val van de satan in zonde en zijn val uit de hemel. De val van de satan in zonde gebeurde ná de voltooiing van de schepping[7] *en vóór de zondeval van de mens*[8]. Hij had tegen God gerebelleerd en daarmee zijn hoge, heilige en heerlijke positie in de hemel verloren[9]. Ook had hij veel andere engelen in zijn rebellie tegen God meegesleurd (12:4). We noemen deze gevallen engelen 'demonen'.

<u>De val van de satan ná de voltooiing van het verlossingswerk</u>.

Openbaring 9:1 is echter een verwijzing naar de val van de satan uit de hemel bij de troonsbestijging van Jezus bij zijn eerste komst. *De val van de satan uit de hemel gebeurde ná de voltooiing van het verlossingswerk en vóór het begin van het messiaanse rijk of nieuwtestamentische periode.* Het is hier een verwijzing naar *de binding (beknotting, beteugeling, beperking) van de macht van de satan bij de eerste komst van Jezus Christus*[10]. Jezus Christus heeft het zoenoffer gebracht, de schuld betaald en daarmee de aanklager de mond gesnoerd (12:7-9). *Hij heeft de satan uit de tegenwoordigheid van God verbannen (12:5-10)*. Het visioen in Openbaring 9 beschrijft de satan als iemand die uit de hemel gevallen op de aarde ligt ná de eerste komst van Christus.

Gedurende de nieuwtestamentische periode is niet de hele wereld, maar *alleen de hele slechte, antichristelijke wereld* onder de macht van de Boze[11], omdat God dat toestaat.[12].

De satan is dus niet de koning van deze aarde[13]. God is en blijft voor eeuwig de Koning van allen en alles in het universum[14]. De satan heeft alleen toestemming gekregen om *macht uit te oefenen over de niet-christenen op de aarde*[15]. *De christenen op de aarde zijn*

werkelijkheid doorgaat. De satan ligt als een gevallene op de aarde!

[4] Jesaja 14:12-15; Ezechiël 28:12-17

[5] zie 3:12; 10:1

[6] πεπτωκοτα < πιπτω. Zie Lukas 10:18 πεσοντα (aoristus tijd): "voor eens en voor altijd gevallen"

[7] Genesis 1:31

[8] Genesis 3:1

[9] Jesaja 14:12-15; Ezechiël 28:12-17

[10] Mattheüs 12:29; Lukas 10:18; Johannes 12:31; Kolossenzen 2:15; Hebreeën 2:14-15; 1 Johannes 3:8; Openbaring 20:1-3

[11] 1 Johannes 5:19

[12] zie Job 1:6-12

[13] Zoals futuristen Lukas 4:5-6 uitleggen. De satan is immers een leugenaar en zijn aanspraak is een leugen (Johannes 8:44).

[14] Psalm 9:7; Psalm 145:13; Psalm 146:10; Matteüs 28:18; Johannes 13:3

[15] 1 Johannes 5:19; 2 Korinthe 4:4

echter niet onder de macht of de overheersing van de satan[16]! Christenen worden wel aangevallen door de satan[17], maar komen nooit onder de heerschappij van de satan[18]!

De sleutel van de afgrond.

'Een sleutel' is een symbool van gezag en macht om te openen en te sluiten, te besluiten en te heersen (1:18; 3:7). Met toestemming van God kreeg de satan deze sleutel om de afgrond te openen en de demonen eruit te laten. De satan wordt niet verhinderd om zijn boze plannen uit te voeren in de harten van mensen die niet met het zegel van God verzegeld zijn (9:4).

Christenen kunnen weten dat de geestelijke strijd niet tegen mensen is, maar tegen de satan en zijn boze geesten[19]. Hun wordt gezegd: "Onderwerp u dan aan God en *bied weerstand aan de duivel en hij zal van u wegvluchten*"[20]. Lees meer hierover[21].

De afgrond.

'De afgrond' wordt meestal met de lucht en de aarde vergeleken en is een beeld van 'de diepten van de zee'[22]. Hij wordt meestal voorgesteld als een plaats diep onder de aarde, verbonden met de oppervlakte van de aarde door een schacht. De afgrond is volgens de mening van ongelovigen de verblijfplaats van de doden[23]; de woning van demonen[24]; en de woning van de engel van de afgrond of de koning van de demonen (9:11). Het is de kerker waar de satan vastgehouden wordt (20:3) en de verblijfplaats van het beest, de laatste antichrist (11:7; 17:8). De afgrond kan symbolisch afgesloten worden met een deksel en verzegeld worden evenals de duivel symbolisch met een ketting gebonden kan worden (20:1,3). Maar de afgrond kan ook symbolisch geopend worden met 'de sleutel' die God geeft (9:1).

In Openbaring 20:1-3 wordt de satan voorgesteld als opgesloten in de afgrond zodat hij de volken voor een symbolische periode van 1000 jaar niet kan misleiden. Tussen de eerste komst en de wederkomst van Jezus Christus kan de satan het evangelie niet van de volken weghouden! Maar in Openbaring 9:1 wordt de satan voorgesteld als één die macht (een sleutel) ontvangt over allen in de afgrond. Satan kan de ongelovigen op de aarde martelen door middel van zijn demonen (boze geesten)! Ook hier beperkt God de macht van Satan!

---

[16] 1 Johannes 5:18; Romeinen 8:31,38-39; Kolossenzen 1:13

[17] Efeze 6:10-18

[18] Een wedergeboren christen kan niet door een demon bezeten worden, want "Hij die in u is (de Heilige Geest of Geest van Jezus Christus) (Johannes 14:16-18) is groter dan hij die in de wereld is (1 Johannes 4:4)! Een naamchristen of cultuurchristen kan echter wel door een demon bezeten worden.

[19] Efeze 6:12

[20] Jakobus 4:7

[21] Lees meer over de geestelijke strijd tegen de satan en zijn boze geesten in www.dota.net, handleiding 8, les 45 en supplement 13

[22] Psalm 33:7; Psalm 107:26. A Greek-English Lexicon of the New Testament, Bauer, Arndt, Gingrich, University of Chicago Press, 1952

[23] Romeinen 10:7

[24] Lukas 8:31

‘De afgrond’ moet onderscheiden worden van Sheol (Hebreeuws) of Hades (Grieks)[25]. Sheol of Hades betekent ‘de toestand van de dood’ (1:18)[26] of ‘het graf, de plaats van dode lichamen’[27]. ‘De afgrond’ is identiek met Sheol of Hades in de zin van ‘de plaats van vernietiging’ (Abaddon)[28] of de hel, de plaats van de dode geesten van ongelovigen[29]. Het woord ‘de afgrond’ moet ook onderscheiden worden van het woord ‘Tartarus’[30]. De Grieken beschouwden Tartarus als nog lager dan Hades: als een onderaardse plaats waar goddelijke straffen uitgeoefend werden. Maar in de Bijbel is Tartarus een synoniem voor de hel.

Vóór de laatste oordeelsdag wordt de hel ‘de afgrond’ genoemd (9:2; 11:7; 17:8; 20:1-3,7)[31]. Maar ná de laatste oordeelsdag wordt de hel ‘de poel van vuur die van zwavel brandt’ genoemd (19:20; 20:14,15; 21:8).

9:2 En hij opende de put van de afgrond, en er steeg rook op uit de put als rook van een grote oven. En de zon en de lucht werden verduisterd door de rook van de put.[32]

Als de satan de afgrond (hel) opent, dan stijgt er rook uit als van een grote oven. De satan vult dan de wereld met zijn demonen en hun boosaardige invloed![33]

De vijfde bazuin is een bazuin die Gods oordeel aankondigt: *God gebruikt het werk van de duivel en zijn demonen als een oordeel en een waarschuwing voor de goddeloze mensen opdat zij zich zullen bekeren en hun niet iets ergers zal overkomen (9:21)*. “De HEERE heeft alles gemaakt omwille van zichzelf; ja, zelfs de goddeloze voor de dag van het onheil”[34]. De rook die opstijgt als van een grote, vuile fabriek,[35] symboliseert de leugens, misleidingen, waanvoorstellingen en verleidingen van demonen die morele en geestelijke duisternis en degradatie veroorzaken. Het is een beeld van alle soorten van zonden die het geestelijke licht van Gods openbaring en de reine lucht van de christelijke vreugde wegnemen. De satan en zijn demonen beroven de goddeloze en onrechtvaardige mensen van licht[36]. Daardoor zien zij niet de waarheid, de gerechtigheid en heiligheid, de vreugde en vrede, de kennis en het inzicht met betrekking tot Gods openbaring[37].

---

[25] In de Bijbel is Sheol in Hebreeuws en Hades in Grieks een naam voor i) de toestand van de dood, of ii) het graf, of iii) de hel

[26] Mattheüs 16:18

[27] Handelingen 2:27,31

[28] Job 26:6

[29] Mattheüs 11:23; Lukas 16:23-24

[30] in de Joodse apocalyptiek, in Job 41:24 in de Griekse vertaling van het Oude Testament en in 2 Petrus 2:4

[31] Lukas 8:31

[32] και ηνοιξεν (>ανοιγω)(aoristus tijd) το φρεαρ της αβυσσου, και ανεβη (>αναβαινω)(aoristus tijd) καπνος (rook) εκ του φρεαρτος ως
καπνος καμινου (η καμινος)(vurige oven) μεγαλης, και εσκοτωθη (>σκοτοω)(verduisteren)(aoristus tijd, passief) ο ηλιος
και ο αηρ (lucht) εκ του καπνου του φρεαρτος

[33] De geseculariseerde mens denkt dat de duivel of demonen niet bestaan, terwijl zij wel degelijk bestaan en veel slechte invloed hebben in de wereld.
Lees het boek ‘Between Christ and Satan’ van Kurt E. Koch.

[34] Spreuken 16:4; zie Jesaja 45:7

[35] Genesis 19:28

[36] Johannes 8:44; 2 Korinthe 4:4

[37] Johannes 1:4-9; zie Romeinen 1:19-20; Romeinen 2:14-15; Romeinen 3:19-20

9:3 En uit de rook kwamen sprinkhanen op de aarde, en hun werd macht gegeven, zoals de schorpioenen van de aarde macht hebben.[38]

Vanuit de rook kwamen zwermen sprinkhanen. Een plaag van sprinkhanen bedekt de aarde zodat die niet meer zichtbaar is[39]. Een grotere plaag dan die van sprinkhanen is moeilijk voor te stellen[40]. In het Oude Testament zijn sprinkhanen een symbool van algehele vernietiging. Sprinkhanen broeden in de woestijn en dringen dan landbouwgebieden binnen op zoek naar voedsel. Zij vliegen in een zwerm van 30 meter hoog en tot 6 kilometer lang en laten geen groen sprietje staan! Op een vierkante kilometer kunnen er wel 150.000.000 sprinkhanen zijn. In één dag vreten zij het voedsel van 135.000 mensen op!

Maar in het boek Openbaring zijn 'de sprinkhanen' niet letterlijk bedoeld, maar symbolisch. Zij betekenen *boze geestelijke machten*. Zij symboliseren *demonen* die zich over de aarde verspreiden om het geestelijke licht van Gods openbaring te verduisteren. *Zij maken dat ongelovigen en zelfs gelovigen van de andere godsdiensten de waarheid van de Bijbel niet kunnen of willen zien*. Zij maken dat politici, valse profeten en de massamedia 'nepnieuws' verspreiden. De demonen zijn verwant aan verlammende angst en pijnlijke vernietiging. En toch is de macht van demonen om te vernietigen niet willekeurig, maar wordt die hun gegeven precies zoals God dat heeft bepaald.

Openbaring 9:4-6. De macht van de demonen.

9:4 En tegen hen werd gezegd dat ze geen schade mochten toebrengen aan het gras van de aarde, of welke groene *plant* of welke boom dan ook, maar alleen aan de mensen die het zegel van God niet op hun voorhoofd hadden.[41]

Onder de symboliek van een sprinkhanenplaag beschrijft Johannes de machten en invloeden van de hel die werkzaam zijn in de harten en levens van slechte mensen en ongelovigen. Op soevereine wijze worden de demonen bevolen om niet de groene vegetatie op de aarde schade toe te brengen. Dit is niet in strijd met de vernietiging van vegetatie onder de eerste bazuin (8:7), omdat het daar gaat om een derde van alle vegetatie die elk jaar weer opnieuw gaat groeien. *Hier onder de vijfde bazuin gaat het om demonen die niet-christenen en ook naamchristenen/cultuurchristenen vijf maanden lang martelen. De bazuinen staan niet noodzakelijk in chronologische volgorde. Op een soevereine wijze worden de demonen bevolen om alleen mensen die niet verzegeld zijn te schaden (zie 7:3). Vooral ongelovigen vallen in de valkuil van 'nepnieuws'. De schade die deze demonen veroorzaken is vooral van psychologische en geestelijke aard, maar kan ook van lichamelijke aard zijn!* Net zoals het oudtestamentische volk van God niet door de plagen van Egypte

---

[38] και εκ του καπνου εξηλθεν (>εξερχομαι) ακριδες (η ακρις)(sprinkhaan) εις την γην, και εδοθη (>διδωμι) αυταις εξουσια ως εχουσιν (>εχω) (onvoltooid tegenwoordige tijd) εξουσιαν οι σκορπιοι (ο σκορπιος)(schorpioen) της γης.

[39] Exodus 10:4-6

[40] Joël 2:1-11

[41] και ερρεθη (>λεγω, ερω, ειπον, ειρηκα)(aoristus passief) αυταις ινα μη αδικησουσιν τον χορτον της γης ουδε παν χλωρον (χλωρος-α-ον)(lichtgroen) ουδε παν δενδρον (το δενδρον), ει μη τους ανθρωπους οιτινες ουκ εχουσιν την σφραγιδα του θεου επι των μετωπων (το μετωπον)(voorhoofd)

geraakt werd, zo wordt het nieuwtestamentische volk van God bewaard ondanks de aanvallen van demonen, omdat zij verzegeld zijn. 'Verzegeld zijn' betekent: het eigendom van God zijn, door Hem beschermd en gewaarborgd zijn[42].

9:5 En hun werd *macht* gegeven, niet om hen te doden, maar om hen te pijnigen (kwellen, martelen), vijf maanden *lang*. Hun pijniging was als de pijniging door een schorpioen, wanneer hij een mens steekt.[43]

De schade die demonen aanrichten wordt door God toegelaten, maar ook door God beperkt en beheerst! Sprinkhanen schijnen vijf maanden lang (dus niet voor eeuwig) te leven. De duur van de pijniging van ongelovigen is ook niet langer dan symbolisch vijf maanden. We weten niet wat het getal '5' hier symboliseert. Het is één minder dan het getal 'zes', het getal van de mens (13:18). De duur van deze plaag moet in verband gebracht worden met andere perioden die in het boek Openbaring genoemd worden. Bijvoorbeeld, '3½' dag (11:9,11) is een symbool voor de korte periode van de grote verdrukking vóór de wederkomst van Christus.

De niet-christenen brengen allerlei offers aan demonen (dierenofferanden, zelfs menselijke offeranden[44], seksuele immoraliteit[45] in bordelen en nachtclubs, banketten voor de goden van bepaalde handels- en industriële gilden, geld en omkoopgeschenken, enz.). Deze offeranden binden hen aan de afgoden[46]. Hun afgoden zijn door mensen bedacht. Zij houden niet op ze te aanbidden (9:20). Daarom worden zij door de demonen gekweld[47].

Het woord 'kwellen/martelen' betekent: ernstig verzocht en verleid worden. De satan en zijn demonen beheersen hen door angst[48]. Ze worden verblind zodat zij de waarheid niet kunnen zien[49]. Zij inspireren valse apostelen en valse profeten om leugens te verspreiden[50]. Valse religies gaan meestal gepaard met angst voor vergelding wanneer men niet bij hen aansluit of hun leiders gehoorzaamt. Daaronder vallen ook broedermoordenaars als Kaïn[51]. Zij houden mensen gevangen door angst voor de dood[52]. De satan en zijn demonen beheersen de hele boze en antichristelijke wereld[53]. Zij hebben slechte invloed, zaaien overal twijfel en ongeloof[54]. Alleen God kan mensen van de angst voor de dood verlossen[55].

---

[42] Efeze 1:13; Romeinen 8:31,38-39

[43] και εδοθη αυτοι ινα μη αποκτεινωσιν (>αποκτεινω)(aoristus tijd) αυτους, αλλ ινα βασανισθησονται (>βασανιζω)(toekomende tijd) (kwellen, martelen) μηνας πεντε. και ο βασανισμος αυτων ως βασανισμος σκορπιου, οταν παιση (>παιω)(steken)(a anvoegende wijs, aoristus tijd) ανθρωπον.

[44] 2 Koningen 23:10

[45] 1 Koningen 14:24; 2 Koningen 23:7

[46] 1 Korinthe 10:20

[47] zie Romeinen 1:18-32

[48] Romeinen 8:15

[49] 2 Korinthe 4:4

[50] 2 Korinthe 11:4,13-15

[51] 1 Johannes 3:12

[52] Hebreeën 2:14-15

[53] 1 Johannes 5:19

[54] Mattheüs 13:38-39,42

[55] zie Mattheüs 6:13

De activiteiten van de satan en zijn demonen maken deel uit van Gods oordelen over ongelovigen en zijn ook een serieuze waarschuwing aan hen om zich te bekeren tot de God van de Bijbel (9:1-11). *Het is veel moeilijker om als een ongelovige te leven dan om je te bekeren en een gelovige te worden!* God houdt ongelovige mensen en niet-christenen verantwoordelijk voor hun zonden. Hij houdt ook de satan en zijn demonen verantwoordelijk voor het kwaad dat zij doen. Maar toch kunnen zij niets doen zonder de toestemming van God[56].

9:6 En in die dagen zullen de mensen de dood zoeken maar die niet vinden. En zij zullen ernaar verlangen te sterven, maar de dood zal van hen wegvluchten.[57]

De ongelovigen in die dagen zullen liever sterven dan zich te bekeren. Zij kunnen niet aan de aanvallen van de demonen ontsnappen! De woorden: 'in die dagen' wijzen naar een bijzondere tijd in de geschiedenis, wanneer de demonische aanvallen zo pijnlijk zullen zijn dat mensen de dood boven het leven zullen verkiezen. Niettemin zullen zij in hun pogingen falen. Het lijkt alsof mensen in die tijd niet meer geloven in het leven na de dood, niet meer geloven dat er oordeel en straf na de dood is, omdat zij denken dat na hun lichamelijke dood alle angst en lijden voorbij zal zijn. Zij dwalen, omdat na de lichamelijke dood het laatste oordeel nog komt[58]! De vijfde bazuin toont aan dat de demonische aanvallen vooral pijnlijk zullen zijn tegen het einde van de wereldgeschiedenis (zie 10:7).

Openbaring 9:7-10. De beschrijving van de demonen.

9:7 En de voorkomst/gelijkenis van de sprinkhanen (was) als paarden die voor de oorlog gereedgemaakt zijn. En op hun koppen (droegen zij) overwinnaarskransen als van goud, en hun gezichten (leken op) gezichten van mensen.[59]

'Paarden' worden meestal met oorlog en strijd geassocieerd[60]. Dit symbool wijst naar de geestelijke strijd die ongelovigen ervaren en de geestelijke strijd die gelovigen voeren. De paarden zijn voortdurend gereed om oorlog te voeren!

De kransen zijn symbolen voor de *vele overwinningen die zij over de ongelovigen behalen*. Dit symbool toont aan dat zij niet letterlijk sprinkhanen zijn, maar wezens met intelligentie, een denken en een wil. Dat is een symbool van hun *geslepenheid*.

---

[56] Job 1:6-12; Lukas 8:29-33

[57] και εν ταις ημεραις εκειναις ζητησουσιν (>ζητεω)(toekomende tijd) οι ανθρωποι τον θανατον και ου μη ευρησουσιν (>ευρισκω) (toekomende tijd) αυτον, και επιθυμησουσιν (>επιθυμεω)(toekomende tijd) αποθανειν (>αποθνησκω)(aoristus tijd) και φευγει (onvoltooid tegenwoordige tijd) ο θανατος απ αυτων. φευγω = een historische tegenwoordige tijd in de toekomst, i.e. "de dood blijft van hen wegvluchten', Rienecker.

[58] Hebreeën 9:27

[59] Και τα ομοιωματα των ακριδων (η ακρις-ιδος)(sprinkhaan) ομοια ιπποις ητοιμασμενοις (>ητοιμαζω)(volto oid tegenwoordige tijd) εις πολεμον, και επι τας κεφαλας αυτων ως στεφανοι ομοιοι χρυσω, και τα προσωπα αυτων ως προσ ωπα ανθρωπων

[60] Joël 2:4

9:8 En zij hadden haar als haar van vrouwen en hun tanden waren als tanden van leeuwen.[61]

Dit doet denken aan de godinnen uit de Griekse mythologie, met lange wilde haren die neerhangen als slangen. Zij vertegenwoordigen op figuurlijke wijze wrekende geesten die vrees inboezemen. Het lange haar van de vrouwen[62] kan ook een verwijzing zijn naar hun *aantrekkelijkheid voor* en *verleiding van* mensen die verstrikt raken in occultisme, esoterische godsdiensten en de aanbidding van de satan.

De tanden van leeuwen zijn een symbool dat verwijst naar de verscheurende *verwoesting* die demonen veroorzaken. Mensen die betrokken raken in occultisme en demonische machten worden innerlijk verscheurd.

9:9 En zij hadden borstharnassen van ijzer en het geluid van hun vleugels was als het geluid van wagens met veel paarden die ten strijde snellen.[63]

Dit symbool wijst op *onoverwinnelijkheid*. Mensen zonder Christus kunnen de wapenrusting van de sprinkhanen niet penetreren en hen ook niet overwinnen. Ze zijn als een virus waarvoor er geen vaccin bestaat. De sprinkhanen symboliseren het angstaanjagende van de vijand.

9:10 En zij hadden staarten die leken op schorpioenen, en er zaten angels aan hun staarten. En zij hadden de macht om de mensen schade toe te brengen, vijf maanden *lang*.[64]

Dit verwijst naar de zeer pijnlijke maar niet dodelijke verwondingen die zij veroorzaken (9:5)[65]. Mensen kunnen niet met hun eigen kracht demonen weghouden of overwinnen. Alleen in de naam van de Heere Jezus zijn gelovigen veilig (9:4)[66]. Ondanks dat weigeren de mensen zich te bekeren (9:20-21).

Openbaring 9:11-12. Organisatiestructuur van de demonen.

9:11 En zij hadden een koning over zich, de engel van de afgrond. Zijn naam is in het Hebreeuws Abaddon, en in het Grieks heeft hij de naam Apollyon.[67]

---

[61] και ειχον (>εχω) τριχας (η θριξ) ως τριχας γυναικων, και οι οδοντες (ο οδους)(tand) αυτων ως λεοντων (ο λεων)(leeuw) ησαν (>ειμι)

[62] De tegenstelling in 1 Korinthe 11:15. Als een "(christen) vrouw lang haar draagt (netjes opgemaakt in een kapsel - Grieks: komé)(η κομη) is het voor haar een eer/heerlijkheid, omdat het lange haar (netjes opgemaakt in een kapsel) als een bedekking aan haar gegeven is."

[63] και ειχον θωρακας (ο θωραξ)(borstplaat) σιδηρους (σιδηρους-α-ουν)(van ijzer), και η φωνη των πτερυγων (η πτερυξ)(vleugel) αυτων ως φωνη αρματων (το αρμα)(wagen) ιππων πολλων τρεχοντων (>τρεχω)(rennen) εις πολεμον.

[64] και εχουσιν ουρας (η ουρας)(staart) ομοιας σκορπιοις και κεντρα (το κεντρον)(angel, prikstok), και εν ταις ουραις αυτων η εξουσια (macht) αυτων αδικησαι (>αδικεω)(schade toebrengen) τους ανθρωπους μηνας πεντε.

[65] 1 Koningen 12:11,14

[66] Mattheüs 12:43-45; Efeze 6:10-18

[67] εχουσιν επ αυτων βασιλεα (accusatief) τον αγγελον της αβυσσον, ονομα αυτω Εβραιστι Αβαδδων και εν τη Ελληνικη ονομα εχει Απολλυων

Echte sprinkhanen hebben geen leider[68], maar deze *symbolische* sprinkhanen hebben wel een leider. Onder de gevallen engelen is er een bepaalde rangorde. Het feit dat de leider van de demonen 'de engel uit de afgrond' is, bewijst dat het hier gaat over echte demonen uit de hel. Deze gevallen engel in de afgrond heet 'Abaddon' in het Hebreeuws en 'Apollyon' in het Grieks, en betekent: 'vernietiger'[69]. Hij en zijn leger van demonische engelen hebben maar één doel: om leugens, de dood en vernietiging te zaaien[70]. Hij heet ook 'de duivel' en de 'satan'. Duivel betekent: 'lasteraar' of 'valse beschuldiger' van God en christenen en 'satan' betekent 'tegenstander' of 'vijand van God' en zijn volk.

Christenen moeten rekening houden met het feit dat de satan en zijn demonen echt bestaan! *Alle niet-christenen lopen gevaar om door deze demonen verstrikt te raken*. En als dat gebeurt, zullen zij gekweld worden en zullen hun levens in moreel, geestelijk en fysiek opzicht vernietigd worden.

De vijfde bazuin (het eerste wee, 9:12) beschrijft het boze en vernietigende werk van de satan en zijn demonen. Deze veroorzaken schrik in de harten en levens van goddeloze en onrechtvaardige mensen. De satan en zijn demonen kwellen hen die niet verzegeld zijn (9:4). Zij vernietigen het leven in moreel, geestelijk en fysiek opzicht (9:11).

9:12 Het ene wee is voorbijgegaan. Zie, nog twee weeën komen hierna.[71]

Dit zinnetje betekent niet dat de bazuinen op volgorde geblazen worden, maar eerder dat er *een kleine pauze is tussen de beschrijving van de visioenen* in Openbaring 9:12 en Openbaring 11:14 (zie ook de pauze in 8:13). Deze weeën zijn niet alleen *waarschuwingen*, maar ook *een oproep tot berouw en bekering*!

J. Openbaring 9:13-19. Het blazen van de zesde bazuin.

Openbaring 9:13-16. Beschrijving van het leger.

De zesde bazuin die waarschuwt en oordeelt (het tweede wee, 11:14) beschrijft het boze en vernietigende werk van oorlogen door goddeloze wereldmachten die tegen elkaar en ook tegen Christus en zijn volk vechten. De zesde bazuin staat ook voor de verschrikkelijke middelen waarmee oorlogen worden gevoerd. Het zijn dezelfde machten van de duisternis die vernietigend werk doen in mensenharten. Net als de vier boze engelen veranderen zij mensen in duivels die verschrikkelijke oorlogen voeren. In tijden van oorlog worden vele mensen als duivels. Zij die oorlogen en wapens liefhebben verwonden en doden elkaar (9:18).

9:13 En de zesde engel blies op de bazuin, en ik hoorde uit de vier horens van het gouden altaar dat vóór God stond, één stem *komen*[72]

---

[68] Spreuken 30:27
[69] Job 26:6; Job 31:12
[70] zie Johannes 8:44
[71] Η ουαι η μια απηλθεν (>απερχομαι)(aoristus tijd). ιδου ερχεται (onvoltooid tegenwoordige tijd) ετι δυο ουαι μετα ταυτα
[72]
Και ο εκτος αγγελος εσαλπισεν. και ηκουσα φωνην μιαν εκ των (τεσσαρων) κερατων (το κερας)(hoorn) του θυσιαστηριου
του χρυσου του ενωπιον του Θεου

9:14 die zei tegen de zesde engel die de bazuin had: Maak de vier engelen los die *de hele tijd* gebonden zijn bij de grote rivier, de Eufraat.[73]

De stem komt van het wierookaltaar in de hemelse tempel. Dit symboliseert dat de zesde bazuin als een antwoord komt op de gebeden van de heiligen die met de voorbeden van Christus vermengd zijn (8:3-4). Er wordt niet gezegd van wie de stem is. Terwijl de eerste vijf engelen alleen hun bazuin blazen, moet de zesde engel een handeling verrichten.

Let op de herhaling van het getal '4': de vier horens van het wierookaltaar (9:13), de vier boze engelen (9:14) en de vier woorden voor tijd (9:15). Het getal 4 symboliseert de schepping, de aarde of de wereld van mensen[74]. Deze vier boze engelen zijn niet dezelfde als de vier goede engelen (7:1). Terwijl de vier boze engelen bij de rivier de Eufraat staan (9:14), staan de vier goede engelen aan de vier hoeken van de aarde (7:1). Terwijl de vier boze engelen gebonden zijn[75] (9:14), handelen de vier goede engelen in vrijheid en houden zij de sterke winden terug (7:1). Terwijl Gods eerste en tweede bazuin de vernietiging van een derde van de vegetatie, het land en de zee veroorzaken (8:7-8), hielden de vier goede engelen totale vernietiging door winden tegen (7:1).

In de zesde bazuin vertegenwoordigen de vier engelen boze engelen of demonische geesten die erop uit zijn om mensen door middel van oorlogen te vernietigen. Zij zijn *blijvend* 'gebonden' zodat zij niet kunnen handelen vóórdat God toestemming geeft.

De Eufraat wordt 'de oostelijke grens van het Beloofde Land'[76] genoemd. Het kan ook 'het begin (grens) van het Messiaanse Koninkrijk zijn dat zich uitstrekt tot de einden van de aarde'[77].

'De Eufraat' symboliseert ook de grote boze wereldrijken van Assyrië[78] en Babylon[79], die Gods instrumenten waren om Israël en Juda in ballingschap te voeren. In Jesaja 27:1 worden de grote wereldrijken van Assyrië en Babylonië voorgesteld door de kronkelende rivieren, de Tigris en de Eufraat: "Op die dag zal de HEERE vergelding doen met zijn hard, groot en sterk zwaard aan de Leviathan, de snelle slang, ja, de Leviathan, de kronkelende slang. Hij zal het monster dat in de zee is, doden." In Openbaring 9:14 symboliseert 'de Eufraat' het boze wereldrijk dat gekant is tegen God en zijn Koninkrijk.

9:15 En de vier engelen werden losgemaakt. Zij waren in gereedheid gehouden tegen het uur en de dag en de maand en het jaar dat zij het derde deel van de mensen zouden doden.[80]

---

[73] λεγοντα τω εκτω αγγελω ο εχων της σαλπιγγα, Λυσον (>λυω)(gebiedende wijs, aoristus tijd) τους τεσσαρας αγγελους τους δεδεμενους
(>δεω)(voltooid tegenwoordige tijd) επι τω ποταμω τω μεγαλω Ευφρατη

[74] Noord, zuid, oost en west

[75] δεδεμενους > δεω. De voltooid tegenwoordige tijd benadrukt een toestand of conditie.

[76] Genesis 15:18; Exodus 23:31; Jozua 1:4

[77] Psalm 72:8

[78] Jesaja 8:7-8

[79] 2 Koningen 24:7

[80] και ελυθησαν (>λυω)(aoristus tijd) οι τεσσαρες αγγελοι οι ητοιμασμενοι (>ητοιμαζω)(voltooid tegenwoordige tijd) εις την ωραν
και ημεραν και μηνα (ο μην)(maand) και ενιαυτον (ο ενιαυτος)(jaar), ινα αποκτεινωσιν (>αποκτεινω)(aanvoegende wijs, aoristus tijd)
το τριτον των ανθρωπων

Deze vier boze engelen stonden voortdurend gereed. *Zij worden losgemaakt. Dat symboliseert dat de machten van de hel losgelaten worden om de hele wereld in verschrikkelijke oorlogen te storten*. Gods soevereiniteit bepaalt het uur, de dag, de maand en het jaar van elke oorlog in de menselijke geschiedenis. Zijn soevereiniteit laat de boze wereldmachten toe tegen elkaar oorlog te voeren en elkaar te vernietigen. Bijvoorbeeld, 2 Kronieken 20:23 zegt, "De Ammonieten en Moab vielen namelijk de bewoners van het Seïrgebergte (Edom) aan door hen met de ban te slaan en hen weg te vagen. Zodra zij de bewoners van Seïr hadden vernietigd, hielpen zij elkaar in het verderf."[81]

De primaire oorzaak van alle oorlogen in de wereld is de begeerten van macht, geld en roem die in de harten van de mensen strijd voeren[82]. In zijn ondoorgrondelijke wijsheid laat God oorlogen toe. De duur van oorlogen kan enorm verschillen. Sommige oorlogen duren een uur[83] en andere oorlogen duren jaren.

Vanuit Gods gezichtspunt is het losmaken van deze vier engelen een straffend oordeel over de wereld voor het verwerpen van Christus en zijn Woord en hun volharding in goddeloosheid en ongerechtigheid ondanks alle voorgaande waarschuwingen en bestraffingen.

De zesde bazuin beschrijft ook hoe er oorlogen zullen woeden in de laatste dagen vóór het einde van de wereldgeschiedenis[84]. Het losmaken van de vier boze engelen is verwant aan (maar niet gelijk aan) de woorden in
2 Tessalonicenzen 2:6-7: dat 'iets' en 'iemand' de laatste antichrist tegenhoudt, waarschijnlijk 'de wet' en 'de wetgever'[85]. "Het geheimenis van de wetteloosheid is al werkzaam". Waarschijnlijk nadat de wet en de wetgevers uit de wereld verwijderd zijn (dat wil zeggen, wanneer de wetteloosheid de overhand heeft gekregen, zal er volkomen wetteloosheid heersen, zullen de boze machten krachtig vooruitstormen en verschrikkelijke verwarring en wederzijdse uitroeiing van de volken teweegbrengen.

In het boek Openbaring worden Gods principes met betrekking tot goddelijke, menselijke en demonische activiteiten steeds duidelijker. De vier boze engelen worden losgemaakt wanneer de mensheid met betrekking tot hun overtuigingen, handelingen en relaties 'wetteloos', anarchistisch en extremistisch geworden zijn. Wanneer ongelovigen geen rekening meer houden met Gods Woord of gelovigen in naam zelf gaan bepalen wat de geboden, verboden en onderwijzingen in Gods Woord betekenen, zijn zij rijp geworden voor Gods oordeel!

Gods soevereiniteit bepaalt ook wie er door het oordeel van de zesde bazuin geraakt gaat worden. Christus bezit de sleutel tot de dood, dat wil zeggen de macht en het finale gezag over de dood en de opstanding uit de dood (1:18). Ook laat Hij de satan toe om mensen angstig te maken in de oorlogen en ze te doden[86]. Gods soevereiniteit is een geweldige troost voor gelovigen, omdat Hij hen nooit uit het oog verliest en hen altijd terzijde staat.

[81] Andere voorbeelden zijn de eerste en tweede wereldoorlog.
[82] Jakobus 4:1-2
[83] zie Mattheüs 5:21-22; Jakobus 4:1-2
[84] Mattheüs 24:6; zie Openbaring 10:7
[85] 2 Thessalonicenzen 2:6-7
[86] Hebreeën 2:14-15

9:16 En het aantal bereden troepen bedroeg tweemaal tienduizend maal tienduizend, en ik hoorde hun aantal.[87]

Tegen het einde van de wereldgeschiedenis zal het aantal mensen dat in oorlogen betrokken is enorm zijn:
200.000.000 (2 x 10.000 x 10.000) bereden troepen! Het aantal is eigenlijk 'ontelbaar'! Johannes kon het aantal niet tellen. Hij hoorde alleen het aantal.

In Bijbelse tijden was de cavalerie het instrument van oorlogvoering, omdat zij meer schade kon aanrichten dan de infanterie. De paarden met dikwijls strijdwagens erachter ploegden dwars door de infanterie heen als een moderne tank die alles voor zich uit platwalst.

Openbaring 9:17-19. Beschrijving van de oorlogsmachines.

9:17 En in dit visioen zag ik de paarden en hen die erop zaten aldus: ze hadden vuurrode en rookkleurige (donkerblauw) en zwavelkleurige (geel) borstharnassen. En de hoofden van de paarden waren als leeuwenkoppen. En uit hun mond kwam vuur, rook en zwavel.[88]

De paarden en hun ruiters zijn deel van dit visioen. In werkelijkheid bestaan dergelijke paarden en ruiters niet en daarom is het beeld *symbolisch*. De symbolen vertegenwoordigen letterlijke werkelijkheden die hoger zijn dan de letterlijke betekenis van de symbolen. De beschrijving van de paarden en hun ruiters moet als een geheel genomen worden (9:17-19):

De borstharnassen van de ruiters hadden drie kleuren: vuurkleurig, rookkleurig en zwavelkleurig. Ze vertegenwoordigen vuur, rook en het zwavelgeel van *gloeiende lava*, symbolisch voor de brandstof van het hellevuur. Deze kleuren symboliseren vernietiging, dood en verderf en zijn *tekenen van Gods toorn*[89].

Het paard is het instrument voor de oorlog. Paarden met leeuwenkoppen zijn symbolen voor verschrikkelijke oorlogsmachines die onverschrokken aanvallen en vernietiging aanrichten[90], evenals de demonen onder de vijfde bazuin dat deden.

Deze vertegenwoordigen drie plagen die de mensheid doden. Zij vertonen de harmonie tussen ruiter en paard, dat wil zeggen, tussen de mens en zijn oorlogsmachine. Al hun inspanning is gericht op de vernietiging en het verderf van de mensheid.

---

[87] και ο αριθμος των στρατευματων του ιππικου δισμυριαδες μυριαδων. ηκουσα τον αριθμον αυτων

[88] και ουτως ειδον τους ιππους εν τη ορασει (η ορασις)(visioen) και τους καθημενους (>καθημαι)(onvoltooid tegenwoordige tijd) επ
αυτων, εχοντας θωρακας πυρινους (πυρινος-η-ον)(vurige, kleur van vuur) και υακινθινους (υακινθινος-η-ον)(hyacint/blauw in kleur) και θειωδεις (θειωδης-ες)(zwavelkleurig). και αι κεφαλαι των ιππων ως κεφαλαι λεοντων, και εκ των στοματων αυτων
εκπορευεται (>εκπορευομαι)(uitkomen) πυρ και καπνος και θειον (το θειον)(zwavel)

[89] Genesis 19:24; Job 18:15; Psalm 11:6; Jesaja 34:9

[90] zie Jesaja 31:4; Micha 5:8

9:18 Door deze drie plagen werd het derde *deel* van de mensen gedood: door het vuur, de rook en de zwavel die uit hun mond kwam.[91]

Dit symbool verwijst naar grote *wereldoorlogen* en de vernietiging van heel veel mensen.

9:19 Want hun macht ligt in hun mond en in hun staart, want hun staarten zijn als slangen, met koppen eraan, en daarmee brengen zij schade toe.[92]

Paarden met leeuwenkoppen en slangenstaarten bestaan niet in het echt, omdat paarden vechten door te schoppen en niet door te bijten. Het beeld is symbolisch. Het symboliseert *verschrikkelijke oorlogsmachines*, die ontworpen zijn en ontworpen worden om de mensheid kapot te maken. Denk bijvoorbeeld aan technisch complexe conventionele wapens en aan atoom-, bacteriologische en chemische wapens. Deze oorlogsmiddelen in de handen van slechte mensen worden geïnspireerd en beheerst door demonen uit de hel!

De zesde bazuin (het tweede wee, 11:14) beschrijft het boze, vernietigende werk van oorlogen door wereldmachten die ook tegen Christus en christenen vechten. Dezelfde machten van de duisternis die hun werk van vernietiging in de harten en levens van mensen aanrichten zijn ook de machten van de duisternis (de vier boze engelen) die mensen maken tot bezetenen die elkaar vernietigen in verschrikkelijke oorlogen (9:18).

Tussen de eerste komst en de wederkomst van Christus maken oorlogen een deel uit van Gods straffende oordelen om mensen te waarschuwen om zich te bekeren tot God.

K. Openbaring 9:20-21. De reactie van onboetvaardige mensen.

De zegels van verdrukking en vervolging door mensen worden gevolgd door de bazuinen die Gods oordelen aankondigen. Gedurende de hele periode van de eerste komst tot de wederkomst van Christus heerst de verheerlijkte Heer Jezus Christus vanaf zijn hemelse troon over alles en allen in overeenstemming met wat geschreven staat in zijn boekrol. De boekrol met zeven zegels bevat Gods eeuwige besluiten (5:1; 6:1-17; 8:1).

Gedurende dezelfde periode waarschuwt Hij de mensen in overeenstemming met zijn zeven bazuinen (8:2-13; 9:1-19; 11:15-19), vooral die mensen die zijn boodschappers tegenwerken en zijn volk verdrukken en vervolgen. Vanaf de hemel ziet Hij het lijden en de tranen van zijn volk en hoort Hij hun gebeden en geroep (8:3-5). Het bloed van de martelaren is kostbaar in zijn ogen[93]. Hij hoort ook hun *gebeden tegen* de volken die met hun leugenachtige politiek, corrupt recht, militaire macht en valse godsdiensten de christenen verdrukken en vervolgen. Hij beantwoordt hun gebeden door symbolisch vuur uit de hemel op de vijanden te werpen. Hij hoort ook hun *gebeden voor* de leiders van deze volken en godsdiensten, namelijk, dat zij tot kennis van de waarheid zouden komen,

---

[91] απο των τριων πληγων (η πληγη)(slag, plaag) τουτων απεκτανθησαν (>αποκτεινε)(aoristus tijd) το τριτον των ανμθρωπων, εκ του
πυρος και του καπνου και του θειου του εκπορευομενου εκ των στοματων αυτων.

[92] η γαρ εξουσια των ιππων εν τω στοματι αυτων εστιν και εν ταις ουραις (η ουρα)(staart) αυτων. αι γαρ ουραι αυτων ομοιαι οφεσιν
(ο οφις)(snake), εχουσαι κεφαλας, και εν αυταις αδικουσιν (>αδικεω)(onvoltooid tegenwoordige tijd)

[93] Psalm 116:15

verlost zouden worden en christenen een rustig leven zouden geven[94]. Dit is een geweldige aansporing voor christenen om te volharden in hun voorbeden, vooral voor de koningen en hooggeplaatsten in de landen van de wereld!

9:20 En de overige mensen, die niet door deze plagen werden gedood, bekeerden zich niet van de werken van hun handen, zij bleven de demonen aanbidden en de gouden, zilveren, koperen, stenen en houten afgoden, die niet kunnen zien, horen of lopen.[95]

Ondanks de boodschap van de bazuinen bekeren vele mensen zich niet. *Straffen brengen op zichzelf geen gebroken houding (geen verandering van hart), geen bekering (geen verandering van denken) of geen ommekeer (geen verandering van gedrag) teweeg! Hoewel veel mensen worden vernietigd, weigeren de mensen (die niet met het zegel van God verzegeld zijn) zich te bekeren*. Zij volharden in de werken van hun handen: materialisme, afgoderij, atheïsme en een geseculariseerde wereldse levensfilosofie.

Sommigen maken letterlijk zichtbare afgoden die niet kunnen zien of horen of lopen[96]. Anderen bedenken onzichtbare filosofische of godsdienstige 'goden' die eigenlijk als demonen functioneren. Zij volharden in valse godsdiensten met hun waardeloze denkbeelden over het geestelijke leven.

Zo overtreden zij de eerste tafel van de Tien Geboden: zij aanbidden een 'god' die niet de God van de Bijbel is (dat wil zeggen, schenden het eerste gebod). Zij maken hun eigen 'goden' (dat wil zeggen, schenden het tweede gebod)[97].

9:21 Ook bekeerden zij zich niet van hun moorden, hun tovenarij, hun ontucht en het plegen van diefstal.[98]

Zij overtreden ook de tweede tafel van de Tien Geboden: zij maken oorlog en doden mensen (dat wil zeggen, schenden het zesde gebod). Zij leven in seksuele immoraliteit en verkrachten onschuldige mensen (dat wil zeggen, schenden het zevende gebod). Zij stelen en roven industriële geheimen, patentrechten en kopierechten (dat wil zeggen, schenden het achtste gebod). Zij raken betrokken bij toverij, occultisme, oosterse meditatie, esoterische denkbeelden en de leugens van waarzeggerij, horoscopen en spiritisten (dat wil zeggen, schenden het negende gebod)[99].

---

[94] 1 Timotheüs 2:1-4.

[95] Και οι λοιποι των ανθρωπων, οι ουκ απεκτανθησαν (>αποκτεινω)(aoristus tijd, passief) εν ταις πληγαις ταυταις, ουδε μετενοησαν (<μετανοεω)(aoristus tijd, actief) εκ των εργων των χειρων αυτων, ινα μη προσκυνησουσιν (toekomende tijd) τα δαιμονια και τα ειδωλα τα χρυσα και τα αργυρα (αργυρους-α-ουν)(van zilver) και τα χαλκα (χαλκους-η-ουν)(van koper/brons) και τα λιθινα (λιθιν-η-ον)(van steen) και τα ξυλινα (ξυλινος-η-ον)(van hout), α ουτε βλεπειν δυνανται ουτε ακουειν ουτε περιπατειν

[96] Psalm 115

[97] Exodus 20:1-6

[98] και ου μετενοησαν (aoristus tijd) εκ των φονων (ο φονος)(moord) αυτων, ουτε εκ των φαρμακων (το φαρμακον)(poison, magische drank, drugs, medicijn), αυτων ουτε εκ της πορνειας (geestelijke, morele en fysieke immoraliteit) αυτων ουτε εκ των κλεμματων (το κλεμμα)(diefstal) αυτων.

[99] Exodus 20:13-16

Goddeloosheid leidt meestal tot ongerechtigheid. Het aanbidden van andere goden dan de God van de Bijbel in Jezus Christus leidt meestal tot seksuele en geestelijke immoraliteit en alle soorten van degeneratie. Romeinen 1:21-31 (NBV) zegt, “Hoewel ze God kennen, hebben ze Hem niet de eer en dank gebracht die Hem toekomen. Hun overpeinzingen zijn volkomen zinloos en hun onverstandige hart is verduisterd. Terwijl ze beweren wijs te zijn, zijn ze dwaas en hebben ze de majesteit van de onvergankelijke God ingewisseld voor beelden van vergankelijke mensen, vogels, lopende en kruipende dieren. *Daarom heeft God hen in hun lage begeerten uitgeleverd aan* zedeloosheid, waarmee ze hun lichaam onteren. Ze hebben de waarheid over God ingewisseld voor de leugen; ze vereren en aanbidden het geschapene in plaats van de Schepper, die moet worden geprezen tot in eeuwigheid. Amen. *Daarom heeft God hen uitgeleverd aan* onterende verlangens, de vrouwen hebben de natuurlijke omgang verruild voor de tegennatuurlijke, en ook de mannen hebben de natuurlijke omgang met vrouwen losgelaten en zijn in hartstocht voor elkaar ontbrand. Mannen plegen ontucht met mannen; zo worden ze ervoor gestraft dat ze van God zijn afgedwaald. Omdat ze het beneden hun waardigheid achtten God te erkennen, *heeft God hen overgeleverd aan* hun eigen onbetrouwbaarheid en doen ze wat verwerpelijk is. Ze zijn door en door onrechtvaardig en boosaardig, hebzuchtig en slecht. Ze zijn door en door afgunstig, moordzuchtig en twistziek, doortrapt en kwaadaardig. Ze roddelen en spreken kwaad, haten God, zijn hoogmoedig, trots en verwaand. Ze zijn vindingrijk in het kwaad, tonen geen ontzag voor hun ouders, zijn kortzichtig en trouweloos, zonder liefde en onbarmhartig. En hoewel ze het vonnis van God kennen en weten dat mensen die dergelijke dingen doen de dood verdienen, doen ze dit alles toch. Sterker nog, ze juichen het zelfs toe dat anderen het ook doen.”

Als de levende God niet erkend en gediend wordt, dan wordt de naaste vertrapt! En wie zijn naaste niet liefheeft, kent ook de levende God niet.

Uiteindelijk leidt de weigering van de wereld om zich te bekeren tot het uitgieten van de zeven schalen met Gods toorn (hoofdstukken 15 en 16). De uiting van Gods toorn bereikt haar hoogtepunt op de laatste oordeelsdag (de 7de bazuin en de 7de schaal met rampen).

L. Openbaring 11:15-19. Het blazen van de zevende bazuin.

De zevende bazuin die waarschuwt en oordeelt (het derde wee, 11:14) introduceert de laatste oordeelsdag. De goddeloze en onrechtvaardige mensen die de aarde verwoesten zullen getroffen worden door Gods eindoordelen, omdat zij onboetvaardig bleven ondanks Gods waarschuwingen (11:18b)[100].

Maar de dienaren van God en de heiligen (christenen) zullen beloond worden met het eeuwige leven in het Koninkrijk van God (11:15,18a)[101].

Met het blazen van de zevende bazuin sluit de geschiedenis van de tegenwoordige wereld.

[100] Mattheüs 25:46a
[101] Mattheüs 25:34,46b